

Основно училище „Св. Пансий Хилендарски“

гр. Казанлък, ул. „Проф. Петко Стайнов“ № 27а, тел.: 0431 62065; e-mail: info-2400273@edu.mon.bg

---

ПРОГРАМА
ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА
ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ
УЧИЛИЩЕ
за учебната 2025/2026 година

Утвърден със Заповед № РД-11-1027/12.09.2025 г. на директора

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище на ОУ „Св. Паисий Хилендарски“, гр. Казанлък е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и е съобразена с цели в сферата на средното образование, определени на областно ниво. Програмата конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и на преждевременното напускане на училище на Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021–2030).

Програмата се базира на основни принципи на включващото образование:

1. Всяко дете има право на образование и трябва да има равен достъп до образование.
2. Всяко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава.
3. В образователния процес не се допуска дискриминация, основана на раса, народност, пол, етническа принадлежност, социален произход, вероизповедание, обществено положение, увреждане или друг статус.
4. Включващото образование предполага промени в образователната система, за да може тя да се адаптира към потребностите на конкретното дете в много по-голяма степен, отколкото детето да се адаптира към системата.
5. Различията между децата са източник на разнообразие и богатство, а не на проблеми.
6. Възгледите и мнението на детето трябва да бъдат вземани предвид при неговото участие в учебно-възпитателния процес в училище.
7. Всички аспекти на учебния процес в ОУ „Св. Паисий Хилендарски“, програми и методи на преподаване, както и всички форми на комуникация са адаптирани, за да се създадат и реализират всички възможности за включване и активно участие на учениците в образователния процес

Важни моменти:

1. Преимуществено разработване на мерки, свързани с превенцията по отношение справянето с риска от отпадане от училище.
2. Обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни.
3. Усъвършенстване на системата за събиране на постоянна информация за движението на учениците.
4. Няма отпаднали ученици.
5. Намаляване дела на отсъствията по уважителни и неуважителни причини в сравнение с предходната учебна година.

Приемаме, че достъпът, участието и възпитанието в образователната и културна област са от съществено значение в борбата с бедността, социалното изключване, за насърчаване по-широко социално приобщаване и благоприятстват личностното развитие.

Стратегическите въпроси, на които настоящият документ дава отговор, са:

1. Кои са причините за ранно напускане на училище?
2. Кои са адекватните стратегии и мерки за справяне с проблема?

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В ОУ „СВ. ПАИСИЙ ХИЛЕНДАРСКИ“, ГР. КАЗАНЛЪК

В ОУ „Св. Паисий Хилендарски“, гр. Казанлък през учебната 2024/2025 г. се обучаваха 367 ученици от I до VII клас.

За учениците от начален и прогимназиален етап е въведено целодневно обучение – с 13 групи за ЦОУД.

Пътуващите ученици варират – към началото на учебната 2024/2025 г. са около 140 в направленията с. Ясеново, с. Копринка, с. Шейново, с. Розово, с. Горно Сахране, с. Бузовград, с. Горно Черковище, с. Енина, с. Тулово, с. Овощник, с. Черганово, гр. Крън, гр. Мъглиж, гр. Павел баня и др.

В подкрепа на ученици и учители в училище работи психолог.

Функционира система за безопасно училище, чрез която се следи за ученици в риск от отпадане.

През изминалата 2024/2025 учебна година няма отпаднали ученици.

III. ПРИЧИНИ, КОИТО ОБУСЛАВЯТ РИСКОВИТЕ ГРУПИ ОТ УЧЕНИЦИ, ЗАСТРАШЕНИ ОТ ОТПАДАНЕ:

- ✓ икономически;
- ✓ семейни;
- ✓ здравословни;
- ✓ нежелание за учене.

IV. ПРОБЛЕМИ ЗА ОТСТРАНЯВАНЕ

1. Недостатъчно ефективна връзка „училище – родители“.
2. Недостатъчна роля на ученическото самоуправление за създаване на подкрепяща среда за ученици, застрашени от отпадане.
3. Съществуващо разделяне на учениците в някои паралелки по социален признак.
4. Голям брой отсъствия на ученици - извинени и неизвинени.
5. Ниска мотивация за постижения у отделни ученици.
6. Недостатъчно грижи и заинтересованост от страна на родителите.
7. Липса на ефективни санкции за родителите.
8. Нисък жизнен стандарт на част от населението.
9. Негативно влияние на приятелската среда, на „улицата“.
10. Липса на подкрепяща среда около училището.
11. Нежелание на част от децата от ромския етнос, макар и малко на брой в училището, редовно да посещават училище и да спазват училищните изисквания.
12. Липса на мотивация за учене и неизградена ценностна система у учениците.
13. Отсъствие на родителите от града или страната, водещо до занижен родителски контрол.

14. Неосъзнаване или неприемане на социалните и обществени задължения от ромския етнос и недостатъчна обществена ангажираност.

15. Израстване в нездравни семейства – с по един родител, безработни родители.

V. ВИЗИЯ НА УЧИЛИЩЕТО ПО ОТНОШЕНИЕ ПРЕВЕНЦИЯТА НА РАЙНОТО ОТПАДАНЕ

Стратегията и мисията на училище „Св. Паисий Хилендарски“, гр. Казанлък цели чрез иновативно, гъвкаво и личностно ориентирано обучение:

1. Учениците да попълнят дефицита от знания и достигнат до ДОС на знания, умения и компетентности.

2. Да се изградят като свободни, морални личности, способни да работят в колектив, да общуват помежду си, да поемат отговорност.

3. Да развиват творческите си заложби и способности.

4. Да изградят навици за здравословен начин на живот.

5. Всеки ученик да открие областта, в която е мотивиран за работа.

6. Готовност за посрещане на нови предизвикателства, свързани с предпоставки за отпадане на ученици (социални и икономически фактори, процеси на миграция, честа смяна на местопребиваването и др.).

VI. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел: Създаване на подкрепяща среда за задържане на учениците в училище

Основни направления в училищната политика да бъдат:

1. Повишаване на ефективността от дейността на педагогическия колектив за намаляване на отпадането на учениците от училище.

2. Ангажиране на родителите в кариерното ориентиране на тяхното дете – ключов елемент в подхода за превенция на ранното отпадане на децата от училище

3. Завършване на степен на основно образование на ученици, застрашени от отпадане в училище.

Дейности:

1. Организационно-методически:

- Координиране и подпомагане дейностите на институциите, НПО в усилията им по превенция и ограничаване на ранното отпадане. Демонстриране на добри практики – действащи в момента ефективни училищни политики за превенция на отпадането от училище, задържане на децата в класната стая. Запознаване с европейски опит.

2. Контролна. Текуща проверка:

- Адекватно отразяване на отсъствията на учениците в дневника на класа;
- Правомерното извиняване на отсъствията.

3. Квалификационна:

- Работни срещи за отчитане резултати, проблеми, трудности;
- Съдействие за квалификационни форми за попълване дефицитите за работа с деца в риск.

Контрол върху работата на екипите за обща и допълнителна подкрепа на проблемните ученици.

VII. РАБОТА С ДЕЦАТА В РИСК НА НИВО УЧИЛИЩЕ

1. Актуализиране и отстояване на ясни правила за реда в училище.
2. Класните ръководители в началото на учебната година след проучване изготвят индивидуална оценка за учениците в риск. Резултатите от оценката на ситуацията се предават на директора.
3. Създаване на регистър за децата в риск в училището. Формиране на екипи според идентифицираните потребности на децата в риск от ранно напускане на училище.
4. Изготвяне на програма за работа за деца в риск.
5. Изготвяне на индивидуални програми за допълнителна работа с всички деца – второгодници, както и получилите слаби оценки в края на класовете от начален етап.
6. Подкрепа на учениците от преходните степени.
7. Изготвяне на индивидуален план за работа с всяко дете в риск от отпадане.
8. Ако е необходимо, се налагат наказания на учениците съгласно ЗПУО и Правилника на училището.

VIII. РАБОТА С РОДИТЕЛИТЕ

1. Запознаване на родителите с Правилника за дейността на училището и възможностите, които то дава за обучение и възпитание на децата.
2. Запознаване на родителите (настояниците) за техните задължения и права – морални и правни.
3. Запознаване на родителите с възможностите за кариерно развитие на децата им.
4. Алтернативни родителски срещи.
5. Активно включване на родителите в общи дейности.
6. Работа на училищното настоятелство с родители на застрашени от отпадане ученици.

IX. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ С ОРГАНИ И ИНСТИТУЦИИ ЗА РАБОТА ПО ПРЕВЕНЦИЯ, ИНТЕРВЕНЦИЯ НА РАННО НАПУСКАНЕ НА УЧЕНИЦИТЕ И КОМПЕНСИРАНЕ

1. РУО – Стара Загора
2. МКБППМН - Община Казанлък
3. ДСП – ОЗД
4. РУ на МВР и ДПС
5. Училищно настоятелство
6. Обществен съвет

X. МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

1. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

2. Работа на класните ръководители за превенция на отпадането на учениците от училище – план на класния ръководител и дейности.

- Проведени разговори по темата за превенция на ранното отпадане на учениците от училище.

- Теми за превенция на отпадането на учениците от училище в плановете на класните ръководители – за всички паралелки, с цел засилване на грижата в училище за учениците в риск от отпадане.

- Попълване редовно на електронен дневник.

- Проверка на ел. дневници на паралелките за системна регистрация на отсъствията и оценките на учениците.

- Своевременно информирание на родителите за отсъствията и успеха на учениците.

- При възможност и при спазване на всички мерки за безопасност да се правят домашни посещения от класните ръководители, с цел разговори с родителите. Проучване на социално-битовите условия за живот на ученика.

- Дейности по осъществяване на гражданско и здравно образование в часа на класа чрез беседи, срещи, интерактивни подходи и др.

3. Провеждане на родителски срещи, на които се дискутира проблемът.

4. Екипна работа на учители, учители в група за ЦОУД, ресурсни учители и психолог.

5. Индивидуални работни срещи с родителите на ученици, застрашени от отпадане.

6. Индивидуална работа от страна на учители, класни ръководители, психолог със застрашените от отпадане ученици (включително по инициатива на родителите), с оглед приобщаването им към училищния живот.

7. Активизиране на ученическото самоуправление.

8. Социализиране на децата от различни етнически групи чрез съвместното им участие в различни училищни форми и мероприятия.

9. Включване на застрашените от отпадане ученици в групи за целодневна организация на учебния ден, допълнителни консултации, културни и спортни мероприятия.

10. Осигуряване условия за ресурсно подпомагане на учениците със специални образователни потребности.

- Изграждане на екип за подкрепа на личностно развитие;

- Изготвяне на индивидуални програми за всеки ученик със СОП;

- Включване в спортни дейности;

- Повишаване социалните умения на ученическото самоуправление за подкрепа на ученици в риск – организиране на тренинги;

- Включване в плана на психолога дейности за превенция на отпадане на ученици от училище и работа с деца в риск;

- Проучване чрез анкети и други подходящи методи желанието за участие на учениците в извънкласни дейности;

- Създаване на годишен училищен календар за извънкласни дейности и изяви – в него се включват училищни конкурси и състезания, чествания, празници, ден на таланта и други. Мотивиране на застрашените от отпадане ученици да се включват в изявите в зависимост от подготовката и възможностите се.

11. Ролята на кариерното ориентиране на учениците – фактор при работа с деца, застрашени от ранно напускане на училище с оглед бъдещата им успешна реализация.

- Организиране на срещи с представители на професионални гимназии.

- Запознаване с възможности за продължаване на образованието.

- Разговори по темата с ученици и техните родители.

12. Картотекиране на ученици в риск:

- Изготвяне на индивидуални карти за всеки ученик в риск;

- Изготвяне на регистър за ученици, идентифицирани по рискови фактори;

Основно училище „Св. Писий Хилендарски“

гр. Казанлък, ул. „Проф. Петко Стайнов“ № 27а, тел.: 0431 62065; e-mail: info-2400273@edu.mon.bg

- Водене на картотека от председателя на училищната комисия по превенция.
- 13.** Коректно и навременно попълване на справката за допуснати извинени и неизвинени отсъствия по месеци.
- 14.** Своевременно уведомяване на Отдел „Закрила на детето“ при ДСП за случаи на застрашени от отпадане ученици.
- 15.** Дейности в училище, свързани с внимание и грижа към учениците.
  - Осигуряване на безплатна закуска на учениците от I - IV клас;
  - Осигуряване на възможност за обяд на учениците в групите за целодневна организация на учебния ден и пътуващите ученици;
  - Осигуряване на безплатни учебници за учениците в I - VII клас.
- 16.** Постоянен достъп до спортната база на училището, компютърен кабинет и библиотека.
- 17.** Обучаване на учителите по МО във връзка с темата за превенция за отпадане на учениците от училище.
- 18.** Осъществяване на контролна дейност на директора и заместник-директора на училището във връзка с дейностите за намаляване случаите на ранно напускане на учениците от училище.

Настоящата програма за превенция на ранното напускане на училище е приета на Педагогически съвет с Протокол № 10/11.09.2025 г.